

Član 11.

Očitavanje na skali mora biti direktno, bez upotrebe faktora množenja.

Oznake na skali moraju biti izražene u jedinici pritiska - kPa.

Član 12.

Podjela skale mora biti ravnomjerna i čista, ugravirana ili odštampana jasno i neizbrisivo.

Debljina crte podjele ne smije biti veća od 1/5 širine podjeljka.

Svaka peta, odnosno svaka deseta crta podjele mora biti duža od ostalih crta.

Najmanje svaka deseta crta podjele mora biti obilježena brojem.

Član 13.

Kod manometara sa živom, ako podjela nije direktno označena na cijevi kroz koju se kreće živa, nego na skali pričvršćenoj duž cijevi, skala mora biti postavljena tako da se može vidjeti sa svake strane živine niti.

Član 14.

Kod manometara sa elastičnim mjernim elementom vrh kazaljke mora pokrivati 1/3 do 2/3 dužine najkraćih crta podjele.

Debljina kazaljke na mjestu čitanja ne smije biti veća od debljine crte podjele.

Član 15.

Manometar mora biti konstruisan tako da se na njemu nalaze mjesta za utiskivanje žigova.

Član 16.

Mjerni mehanizam i skala manometra moraju imati omo- tač koji ih štiti od prodora prašine.

Član 17.

Manometri sa živom moraju imati uređaj za zaustavljanje, koji sprečava rasipanje žive.

Uređaj za zaustavljanje može se nalaziti u rezervoaru ili cijevi.

Ako cijev ima uređaj iz stava 1. ovog člana, usporenje izazvano protokom žive ne smije biti veće od 1,5 sekunde za pad pritiska od 25 kPa.

Član 18.

Manometar sa elastičnim mjernim elementom, prema ovom pravilniku, mora pri transportu izdržati:

1) temperaturu okoline od - 20°C i + 50°C za vrijeme od šest sati za svaku od ovih temperatura;

2) potrese sa ubrzanjem od 30 m/s² i učestanošću od 80 do 120 udaraca u minuti, u trajanju od dva sata.

Član 19.

Natpisi i oznake na manometru moraju biti ispisani na jednom od jezika i pisama naroda, odnosno narodnosti Jugoslavije.

Član 20.

Natpisi i oznake na manometru moraju biti jasni, dobro vidljivi u radnim uslovima i ispisani tako da se ne mogu izbri- sati ili skinuti.

Član 21.

Na pokaznom uređaju manometra moraju se ispisati slje- deći natpisi i oznake:

- 1) firma, odnosno naziv ili znak proizvođača;
- 2) serijski ili tvornički broj;
- 3) oznaka mjerne jedinice;
- 4) službena oznaka tipa manometra, ako je izvršeno ispi- tivanje tipa.

Član 22.

Kod manometara sa živom sa promjenljivom cijevi, ku- čište mora nositi i oznaku unutrašnjih prečnika cijevi i toleran- cije proizvodnje.

Član 23.

Manometri koji se nalaze u upotrebi na dan stupanja na snagu ovog pravilnika primaće se na pregled i žigosanje ako is- punjavaju metrološke uslove propisane u čl. 3, 4, 5, 17. i 18. ovog pravilnika.

Član 24.

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o metrološkim uslovima za manometre za mjere- nje krvnog pritiska („Službeni list SFRJ”, br. 59/82).

Član 25.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana ob- javljivanja u „Službenom listu SFRJ”.

Br. 0404-3538/1
17. oktobra 1985. godine
Beograd

Direktor
Saveznog zavoda za mjere i
dragocjene metale
Milisav Vojičić, s.r.

279.

Na osnovu člana 46. stav 2. Zakona o mjernim jedinica- ma i mjerilima („Službeni list SFRJ”, br. 9/84), direktor Savez- nog zavoda za mjere i dragocjene metale propisuje

PRAVILNIK**O USLOVIMA ZA OSNIVANJE LABORATORIJA ZA PREGLED MANOMETARA ZA MJERENJE KRVNOG PRITISKA**

Član 1.

Ovim pravilnikom propisuju se uslovi za osnivanje labo- ratorija za pregled manometara za mjerenje krvnog pritiska (u nastavku teksta: manometri), koje u pogledu stručnosti radni- ka, opreme i radnih prostorija moraju ispunjavati organizacije udruženog rada i radni ljudi koji samostalno obavljaju djelat- nost ličnim radom sredstvima rada u svojini građana koji pro- izvide ili opravljaju manometre.

Uslovi iz stava 1. ovog člana označavaju se skraćeno oz- nakom PUL. P-3/1.

Član 2.

Radnici koje su organizacije udruženog rada i radni ljudi iz člana 1. ovog pravilnika dužni da obezbijede za pregled ma- nometara moraju imati III ili V stepen stručne spreme, odnos- no moraju biti visokokvalifikovani ili kvalifikovani radnici i moraju poznavati postupak i metode pregleda.

Član 3.

Oprema za pregled manometara sastoji se od etalona pritiska sa tečnošću - živinog stuba sa opsegom mjerenja od 0 kPa do najmanje 50 kPa.

Član 4.

Greške mjerenja etalona moraju biti u granicama od $\pm 0,5\%$.

Član 5.

Radna prostorija za pregled manometara mora da:

- 1) bude čista, suha i izgrađena u skladu sa važećim tehničkim normativima;
- 2) ispunjava propisane uslove u pogledu higijensko-tehničke zaštite;
- 3) bude dovoljno prostrana za smještaj potrebne opreme;
- 4) u prostoriji i njenoj okolini nema izvora potresa koji bi uticali na tačnost mjerenja;
- 5) ima sto i stolicu za rad radnika;
- 6) u prostoriji bude ugrađen termometar za mjerenje temperature vazduha, čiji najmanji podjeljak ne smije biti veći od $0,5^{\circ}\text{C}$.

Član 6.

Toplotni izvori za grijanje radne prostorije za pregled manometara moraju biti dovoljno udaljeni od mjesta na kome se vrši pregled i izgrađeni tako da omogućuju ravnomjerno zagrijavanje prostorije.

Član 7.

Temperatura u radnoj prostoriji za pregled manometara mora biti u granicama od 18°C do 25°C .

Član 8.

Radna prostorija za pregled manometara mora biti smještena tako da ne bude izložena dejstvu direktnih sunčevih zraka.

Član 9.

Radna prostorija za pregled manometara mora da ima dnevno i električno osvjetljenje prema jugoslovenskom standardu JUS U.C9.100, propisanom u Rješenju o jugoslovenskom standardu za zgradarstvo („Službeni list FNRJ”, br. 48/62), odnosno da osvjetljenje bude „veliko” i da se izvodi kao „opšte” osvjetljenje.

Član 10.

U radnoj prostoriji za pregled manometara ne smiju se držati predmeti koji ometaju normalno obavljanje pregleda niti se smiju za vrijeme pregleda obavljati druge radnje osim pregleda manometara.

Član 11.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu SFRJ”.

Br. 0404-3542/1
17. oktobra 1985. godine
Beograd

Direktor
Saveznog zavoda za mjere i
dragocjene metale
Millsav Vojičić, s.r.

280.

Na osnovu člana 46. stav 2. Zakona o mjernim jedinicama i mjerilima („Službeni list SFRJ”, br. 9/84), direktor Saveznog zavoda za mjere i dragocjene metale propisuje

PRAVILNIK

O USLOVIMA ZA OSNIVANJE LABORATORIJA ZA PREGLED MANOMETARA, VAKUUMMETARA I MANOVAKUUMMETARA

Član 1.

Ovim pravilnikom propisuju se uslovi za osnivanje laboratorija za pregled manometara, vakuummetara i manovakuummetara, koje u pogledu stručnosti radnika, opreme i radnih prostorija moraju ispunjavati organizacije udruženog rada i radni ljudi koji samostalno obavljaju djelatnost ličnim radom sredstvima rada u svojini građana koji proizvode ili opravljaju manometre, vakuumetre i manovakuumetre (u nastavku teksta: mjerila).

Uslovi iz stava 1. ovog člana označavaju se skraćeno oznakom PUL. P-1/1.

Član 2.

Radnici koje su organizacije udruženog rada i radni ljudi iz člana 1. ovog pravilnika dužni da obezbijede za pregled mjerila moraju imati III ili IV stepen stručne spreme, odnosno moraju biti visokokvalifikovani ili kvalifikovani radnici i moraju poznavati postupak i metode pregleda.

Član 3.

Oprema za pregled mjerila mora biti u opsegu mjerenja mjerila.

Član 4.

Pregled mora da se obavi etalonom čija greška mjerenja ne prelazi $1/4$ vrijednosti najveće dozvoljene greške propisane za to mjerilo.

Član 5.

Radna prostorija za pregled mjerila mora da:

- 1) bude čista, suha i izgrađena u skladu sa važećim tehničkim normativima;
- 2) ispunjava propisane uslove u pogledu higijensko-tehničke zaštite;
- 3) bude dovoljno prostrana za smještaj potrebne opreme;
- 4) u prostoriji i njenoj okolini nema izvora potresa koji bi uticali na tačnost mjerenja;
- 5) ima sto i stolicu za rad radnika;
- 6) u prostoriji bude ugrađen termometar za mjerenje temperature vazduha, čiji najmanji podjeljak ne smije biti veći od $0,1^{\circ}\text{C}$.

Član 6.

Toplotni izvori za grijanje radne prostorije za pregled mjerila moraju biti dovoljno udaljeni od mjesta na kome se vrši pregled mjerila i izgrađeni tako da omogućavaju ravnomjerno zagrijavanje prostorije.

Član 7.

Temperatura u radnoj prostoriji za pregled mjerila mora biti u granicama od 18°C do 25°C .

Član 8.

Radna prostorija za pregled mjerila mora biti smještena tako da ne bude izložena dejstvu direktnih sunčevih zraka.